

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

J., dnia 10 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Jaworze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Joanna Termena-Maciejewska

Protokolant:sekr. sądowy Klaudia Piotrowska-Król

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2017 r. w Jaworze

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w K.

przeciwko A. K.

- roszczenia z umowy sprzedaży

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 1114/16

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Spółka akcyjna z siedzibą w K. pozwie z dnia 04 listopada 2015 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniosła o zasądzenie od pozwanego A. K. na swoją rzecz kwoty 19.559,80 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, jak również obciążenie pozwanego kosztami sądowymi, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie strona powodowa wskazała, że w ramach przeprowadzonej kontroli w dniu 16 kwietnia 2015 roku, która miała miejsce w miejscowości C. na posesji nr (...), ustalono nielegalny pobór energii elektrycznej polegający na pobieraniu jej poprzez zwarcie przewodów zasilających z przewodami instalacji odbiorczej oraz pobór energii elektrycznej z całkowitym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego na trzech fazach. W związku z powyższym, mając na względzie zapisy (...) Spółka akcyjna z siedzibą w K. zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 16 grudnia 2014 roku (nr D. (...) – 59(8)/ (...) /KKu), strona powodowa wystawiła notę obciążeniową nr (...) z dnia 22 kwietnia 2015 roku i wezwała A. K. do dobrowolnego uiszczenia należności. Pozwany nie spłacił zaległości.

W dniu 16 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie (sygn. akt VI Nc-e 2149785/15) wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym zgodnie z treścią żądania.

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 16 listopada 2015 roku, sygn. akt VI Nc-e 2149785/15.

Pismem z dnia 09 lutego 2016 roku pozwany A. K. wniósł o doręczenie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 16 listopada 2015 roku wskazując, że o orzeczeniu dowiedział się od pracownika strony powodowej. Nadto podał, że w 2014 roku sprzedał nieruchomość wskazaną pozwie i w okresie doręczania korespondencji tam nie mieszkał.

Pismem z dnia 09 lutego 2016 roku pozwany A. K. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 14 stycznia 2016 roku o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 16 listopada 2015 roku.

Zarządzeniem z dnia 06 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie uchylił zarządzenie w przedmiocie ustalenia, że wcześniejsze doręczenie orzeczenia było skuteczne.

Pismem z dnia 27 kwietnia 2016 roku A. K. wniósł sprzeciw od wskazanego nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, domagając się oddalenia powództwa w całości. Podniósł zarzut przedawnienia oraz braku legitymacji procesowej.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że w 2014 roku sprzedał działkę której dotyczy nielegalny pobór energii. Z tego powodu nie mógł pobierać nielegalnie prądu w okresie wskazanym przez stronę powodową. Dodatkowo postępowanie karne nie ustaliło, że to właśnie A. K. dopuścił się kradzieży energii elektrycznej. Nadto pozwany zarzucił, że z dokumentów załączonych przez stronę pozwaną nie wynika wskazana w pozwie wysokość zadłużenia.

Postanowieniem z dnia 01 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie uchylił postanowienie z dnia 14 stycznia 2016 roku o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 16 listopada 2015 roku.

Postanowieniem z dnia 12 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Jaworze.

W pozwie - uzupełnionym w trybie art. 505³⁷ kpc - strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko. Na dowód swoich twierdzeń przedłożyła stosowne dokumenty.

Sąd ustalił następując stan faktyczny:

A. K. na podstawie umowy darowizny z dnia 18 listopada 2008 roku, umowy małżeńskiej majątkowej z dnia 21 października 2013 roku oraz umowy o podział majątku wspólnego z dnia 24 października 2014 roku, był właścicielem nieruchomości oznaczonej jako grunty orne położonej w miejscowości C., gmina Ś., składającej się z działki gruntu oznaczonej numerem ewidencyjnym (...), o powierzchni 0,3000 ha.

W dniu 09 grudnia 2014 roku przekazał przedmiotową nieruchomość w drodze darowizny swojej siostrze B. S..

Dowód:

- akt notarialny, k. 83 – 84,
- z przesłuchania pozwanego A. K., k. 93 verte.

Na powyższej nieruchomości pozwany budował dom. Przez pewien okres czasu miał on zawartą umowę z poprzednikiem prawnym powoda na dostawę energii elektrycznej (do 9 grudnia 2010 r.), w okresie wcześniejszym (przy budowie fundamentów) i późniejszym budował przy użyciu agregatów prądotwórczych. Roboty budowlane zostały co do zasady przez niego zakończone w roku 2012r., później pozwany wykonywał jednak jeszcze jakieś prace. Po przejęciu nieruchomości przez siostrę pozwanego nie były już na niej prowadzone dalsze roboty budowlane. Na dzień dzisiejszy nieruchomość nie jest jeszcze skończona i nie nadaje się do zamieszkania.

Dowód:

- zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa, k. 17 akt Ds. 1138/15/B,
- akta Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej, sygn. 1 Ds. 1138/15/B,

- z przesłuchania pozwanego A. K., k. 93 verte.

W dniu 16 kwietnia 2015 roku pracownicy (...) Spółki akcyjnej z siedzibą w K. przeprowadzili kontrolę instalacji elektrycznej w miejscowości C. nr 82B (działka nr (...)), w wyniku której ustalili nielegalny pobór energii polegający na zmostkowaniu przewodów dopływowych i odpływowych trzech faz oraz zerowych. Podłączenie znajdowało się na tablicy licznikowej znajdującej się w skrzyni zamontowanej na słupie na terenie nieruchomości. Układ pomiarowy został zdjęty. Kontrola nie odbyła się w obecności A. K. oraz B. S..

Dowód:

- upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr (...), k. 70,
- protokół kontroli nr (...), k.71,
- z przesłuchania pozwanego A. K., k. 93 verte.

(...) Spółka akcyjna z siedzibą w K. wystawił notę obciążeniową nr (...) z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej na kwotę 19.559,80 złotych, określając termin zapłaty na dzień 06 maja 2015 roku, oraz wezwał A. K. do jej zapłaty we wskazanym terminie. Dokonując przedmiotowego wyliczenia, przedsiębiorstwo przesyłowe kierowało się postanowieniami art. 57 ustęp 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne oraz Rozdziału 7 „Taryfy energii elektronicznej” zatwierdzonej Decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Znaczenie dla ustalenia dochodzonej należności miał przyjęty przez powoda do wyliczenia okres nielegalnego poboru oraz moc i rodzaj znajdujących się w mieszkaniu urządzeń elektrycznych. Na podstawie danych statystycznych przyjęto zużycie dobowe, które przemnożono przez przyjętą ilość dni nielegalnego poboru, stosując pięciokrotność stawki, stosownie do postanowień powołanej Taryfy.

Dowód:

- nota obciążeniowa nr (...), k.72

Prokuratura Rejonowa w Środzie Śląskiej prowadziła postępowanie przygotowawcze o sygnaturze RSD – 384/15 przeciwko A. K., podejrzanemu o to, że w dniu 16 kwietnia 2015 roku w C., gmina Ś., w budynku nr (...), dokonał kradzieży energii elektrycznej o nieustalonej wartości w ten sposób, że zmostkował przewody dopływowe i odpływowe trzech faz oraz zerowych na tablicy licznikowej, co spowodowało przepływ niepomiarowej energii elektrycznej na instalację odbiorczą budynku, czym działał na szkodę (...) Spółka Akcyjna Oddział we W. Rejon (...) w Ś., to jest czyn z art. 278 § 1 i 5 kk, oraz w sprawie ujawnionego w dniu 16 kwietnia 2015 roku w C., gmina Ś., w budynku nr (...), nielegalnego poboru energii elektronicznej z pominięciem układu pomiarowego, mającego miejsce na szkodę (...) Spółka Akcyjna Oddział we W. Rejon (...) w Ś., to jest o czyn z art. 278 § 1 i 5 kk. Postanowieniem z dnia 26 listopada 2015 roku dochodzenie zostało ostatecznie umorzone wobec niepopelnienia przestępstwa w sprawie przeciwko A. K. oraz wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa w sprawie o czyn z art. 278 § 1 i 5 kk.

Dowód:

- postanowienie o umorzeniu postępowania z dnia 28 lipca 2015 roku, k.87
- postanowienie o umorzeniu postępowania z dnia 26 listopada 2015 roku, k.88,
- akta Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej, sygn. 1 Ds. 1138/15/B,
- z przesłuchania pozwanego A. K., k. 93 verte.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny niniejszej sprawy - w większości między stronami bezsporny - Sąd ustalił w oparciu o przywołane w poprzedzającej części niniejszego uzasadnienia dokumenty oraz na podstawie przesłuchania pozwanego A. K.. Jeżeli chodzi o przedmiotowe dokumenty, ich autentyczność i moc dowodowa nie zostały przez żadną ze stron skutecznie zakwestionowane; nie budziły one też wątpliwości Sądu w tym zakresie.

Przechodząc do meritum wskazać należy, iż w związku z wykryciem ingerencji w instalację elektryczną dokonaną na terenie nieruchomości położonej w C. nr 82B, strona powodowa na podstawie art. 57 ust. 1 punkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne dochodziła od pozwanego A. K. kwoty 19.559,80 zł tytułem opłaty z tytułu nielegalnego poboru energii.

Powyżej przywołany przepis stanowi, że w razie nielegalnego poboru energii, przedsiębiorstwo energetyczne może pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności. Ustawodawca pozostawił także przedsiębiorcom energetycznym możliwość dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych (art. 57 ust. 1 punkt 2 Prawa energetycznego), z czego jednak strona powodowa w niniejszej sprawie nie skorzystała. Termin „nielegalne pobieranie energii” jest zaś terminem ustawowym zdefiniowanym w art. 3 punkt 18 Prawa energetycznego. Oznacza on pobieranie energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo - rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Istota powyższego uprawnienia została określona w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2009 roku (sygn. akt III CZP 107/09), w którym wskazano, że przedmiotowa opłata ma charakter cywilny i odszkodowawczy, nie ma jednakże charakteru kary ustawowej, ta bowiem wiąże się z odpowiedzialnością kontraktową. Jak wskazał Sąd Najwyższy, art. 57 ust. 1 w zw. z art. 13 punkt 18 Prawa energetycznego obejmuje trzy różne stany faktyczne, które stanowią delikt, określony w ustawie właśnie jako „nielegalne pobieranie energii”. Oznacza to, że obowiązek wniesienia opłaty powstaje w wypadku nielegalnego pobierania energii, a więc faktycznego, a nie tylko potencjalnego jej odbierania i korzystania z niej. Na kanwie niniejszej sprawy oznacza to, że samo istnienie potencjalnej możliwości dokonania nielegalnego pobrania energii nie daje podstaw do nałożenia opłaty sanacyjnej. Konieczne jest ponadto udowodnienie, że doszło do owego poboru.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż w powstałym na gruncie przedmiotowego przepisu orzecznictwie sądów powszechnych doszło do opracowania zasad wykładni i stosowania powyższego przepisu, zgodnie z którymi dochodzenie należności z tytułu opłaty sankcyjnej wymaga wprawdzie udowodnienia na zasadach ogólnych zaistnienia szkody, lecz już nie jej wysokości. Tutejszy Sąd w pełni podziela stanowisko zaprezentowane między innymi przez Sąd Okręgowy w Krakowie w wyroku z dnia 30 października 2013 roku (sygn. akt II Ca 672/13), iż jest rzeczą oczywistą, że wykazanie ponad wszelką wątpliwość ilości energii elektrycznej rzeczywiście nielegalnie pobranej w znakomitej większości przypadków nie jest w ogóle możliwe. Tylko bowiem osoba ingerująca w układ wie, kiedy procederu tego dokonywała, jak długo to zatrzymanie trwało oraz jakie urządzenia pobierały wówczas energię. Ustalenie tego z zewnątrz jest zazwyczaj, o ile nie zawsze, po prostu niemożliwe. Gdyby więc ustawodawca wymagał od zakładu energetycznego poprzedzenia naliczenia i dochodzenia opłaty od ścisłego wykazania ilości nielegalnie pobranej energii, to wprowadzając do systemu prawnego normę z art. 57 prawa energetycznego wprowadzałby w istocie normę pustą, której w rzeczywistości nie dałoby się zastosować. Takie rozumienie byłoby zatem nie tylko nielogiczne, ale wydaje się, że także sprzeczne z zasadami czy to współżycia społecznego, czy to państwa prawa, gdyż cywilnoprawnie bezkarnymi czyniłoby wszystkich tych, którzy w zaciszu domu nielegalnie pobieraliby energię, w zakresie, którego zakładowi energetycznemu wykazać się nie da.

Powyższe oznacza, że na stronie powodowej ciążył obowiązek udowodnienia, że A. K. spowodował szkodę (pobierał nielegalnie energię elektryczną), bez jednakże określania jej konkretnej wysokości. W ocenie Sądu, strona powodowa temu obowiązkowi nie podołała, co samo w sobie stanowi już podstawę do oddalenia powództwa.

Wskazać też należy, iż pozwany nie jest właścicielem nieruchomości od dnia 09 grudnia 2014 roku, kiedy to dokonał przeniesienia jej własności drogą darowizny na rzecz siostry B. S.. Ponadto, pozwany nie jest związany umową ze stroną powodową od grudnia 2010 roku, kiedy to został wymontowany licznik prądu. Biorąc powyższe, a także fakt, że instalacja umożliwiająca nielegalny pobór energii została odkryta dopiero w dniu 16 kwietnia 2015 roku, nie można jednoznacznie przesądzić, kto ją zamontował, a w konsekwencji – kto mógł jej używać. Nie jest bowiem wykluczone, że do zamontowania obejścia doszło po przeniesieniu własności. Wprawdzie, stosownie do przeprowadzonego dowodu z przesłuchania stron, ograniczonego do przesłuchania pozwanego, wynika, że na nieruchomości nie były prowadzone dalsze prace budowlane po wykonaniu darowizny – co sugerowałoby, że prąd pobierany był w okresie wcześniejszym - jednakże nie można wykluczyć, że do zamontowania obejścia doszło później, niejako „na przyszłość”, lub prąd pobierany był do celów innych niż budowlane. Nie może tu ująć uwadze także fakt, że zgodnie z oświadczeniem pozwanego prace budowlane wykonywane w okresie po grudniu 2010 roku prowadzone były przy pomocy agregatów prądotwórczych. O ile Sąd, kierując się zasadami doświadczenia życiowego, ma wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń pozwanego, to jednak biorąc pod uwagę całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz bezczynność strony powodowej skutkującą brakiem przedłożenia dowodów na przeciwną okoliczność – a nawet samym brakiem zanegowania tego twierdzenia – nie miał możliwości ustalenia innego stanu faktycznego, a w konsekwencji tego wywiedzenia z niego innych wniosków. Wskazać także należy, iż nie można bowiem wykluczyć, że bezczynność ta związana jest z prawdziwością twierdzeń strony pozwanej.

Na koniec należy dodatkowo wskazać, że również Prokuratura Rejonowa w Środzie Śląskiej nie zdołała w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego postawić A. K. zarzutu popełnienia czynu z art. 278 § 1 i 5 kk i postanowieniem z dnia 26 listopada 2015 roku umorzyła dochodzenie przeciwko A. K., podejrzanemu o to, że w dniu 16 kwietnia 2015 roku w C., gmina Ś., w budynku nr (...), dokonał kradzieży energii elektrycznej o nieustalonej wartości w ten sposób, że zmostkował przewody dopływowe i odpływowe trzech faz oraz zerowych na tablicy licznikowej, co spowodowało przepływ niepomiarowej energii elektrycznej na instalację odbiorczą budynku, czym działał na szkodę (...) Spółka Akcyjna Oddział we W. Rejon (...) w Ś., to jest czyn z art. 278 § 1 i 5 kk, oraz w sprawie ujawnionego w dniu 16 kwietnia 2015 roku w C., gmina Ś., w budynku nr (...), nielegalnego poboru energii elektrycznej z pominięciem układu pomiarowego, mającego miejsce na szkodę (...) Spółka Akcyjna Oddział we W. Rejon (...) w Ś., to jest o czyn z art. 278 § 1 i 5 kk wobec niewykrycia sprawy przestępstwa.

Ponieważ A. K. nie poniósł żadnych kosztów postępowania, a wygrał postępowanie w całości, Sąd odstąpił od wydania orzeczenia o kosztach postępowania.

Wobec powyższego, należało orzec, jak na wstępie.